

SPOROČILO ZA JAVNOST

22. dopisna seja Vlade Republike Slovenije

15. april 2020

Novi odlok o začasni splošni prepovedi gibanja in zbiranja ljudi na javnih mestih dopušča nekatere športne aktivnosti posameznikov v svoji občini, pa tudi vzdrževalna in sezonska dela na zasebnih zemljiščih izven občine prebivanja

Vlada je na današnji dopisni seji izdala Odlok o začasni splošni prepovedi gibanja in zbiranja ljudi na javnih krajih, površinah in mestih v Republiki Sloveniji ter prepovedi gibanja izven občin in ga objavi v Uradnem listu Republike Slovenije.

S tem odlokom, ki začne veljati 18. aprila in velja do preklica, se zaradi zaježitve in obvladovanja epidemije COVID-19 začasno

- prepoveduje gibanje in zbiranje ljudi na javnih krajih in površinah v Republiki Sloveniji,
- prepoveduje dostop na javne kraje in površine v Republiki Sloveniji ter
- prepoveduje gibanje izven občine stalnega ali začasnega prebivališča, razen če ta odlok ne določa drugače (1. člen).

Ta odlok se ne uporablja za dejavnosti, ki jih izvajajo pristojne službe, za zagotavljanje izvajanja nalog države, samoupravnih lokalnih skupnosti in javnih služb.

Globe za prekrške po tem odloku se izrekajo po zakonu, ki ureja nalezljive bolezni. Izvajanje tega odloka poleg pristojnih inšpekcijskih služb nadzoruje tudi policija v okviru svojih pristojnosti.

Z uveljavitvijo tega odloka preneha veljati Odlok o začasni splošni prepovedi gibanja in zbiranja ljudi na javnih mestih in površinah v Republiki Sloveniji ter prepovedi gibanja izven občin (Uradni list RS, št. 38/20 in 51/20).

Izjeme

Gibanje, dostop in zadrževanje na javnem kraju je ob upoštevanju ohranjanja varne razdalje do drugih oseb, ne glede na določbe 1. člena tega odloka, za posameznike dovoljeno za (člen 3):

- prihod in odhod na delo ter izvajanje delovnih nalog,
- opravljanje gospodarskih, kmetijskih in gozdarskih dejavnosti,
- odpravljanje neposredne nevarnosti za zdravje, življenje in premoženje,
- varstvo in pomoč osebam, ki so potrebne podpore, oziroma zaradi oskrbe ali nege družinskih članov,
- dostop do lekarn, zdravstvenih in sanitarnih storitev,
- dostop do tujih diplomatskih in konzularnih predstavništev,
- dostop do storitev za nujne primere,
- dostop do izvajanja nalog, povezanih z delovanjem pravosodnih organov,
- dostop do storitev za osebe s posebnimi potrebami.

Gibanje, dostop in zadrževanje na javnem kraju je ob upoštevanju ohranjanja varne razdalje do drugih oseb, ne glede na določbe 1. člena tega odloka, za posameznike dovoljeno za (člen 3):

- dostop do trgovin z živili in kmetijske neposredne prodaje,
- dostop do drogerij in drogerijskih marketov,
- dostop do prodaje medicinskih proizvodov in zdravstvenih pripomočkov ter sanitarnih pripomočkov,
- dostop do mest za prodajo hrane za živali,
- dostop do prodaje in vzdrževanje varnostnih proizvodov in proizvodov za nujne primere,
- dostop do kmetijskih trgovin, vključno s klavnicami, in trgovin za prodajo semen, krmil in gnojil,
- dostop do bencinskih črpalk,
- dostop do bank in pošt,

- dostop do dostavnih, čistilnih in higienskih storitev,
- dostop do komunalnih storitev za opravljanje z odpadki,
- dostop do avtomobilskih servisov in servisov kmetijske in gozdarske mehanizacije in opreme.

Če storitve iz prejšnjega odstavka niso zagotovljene v občini prebivališča, je dostop dovoljen v drugo občino, vendar le do najbližje dostopne storitve po javni cesti ali javni poti.

Če Vlada Republike Slovenije sprejme ali odpravi začasno prepoved ponujanja in prodaje blaga in storitev neposredno potrošnikom v Republiki Sloveniji za posamezno blago ali storitev, se šteje, da je dovoljen oziroma ni dovoljen tudi dostop do tega blaga in storitev v skladu z določbami tega odloka.

Občina lahko v okviru svojih pristojnosti, za območje samoupravne lokalne skupnosti določi način, pogoje dostopa ali prepove dostop na določene javne kraje in površine v občini.

Stalno ali začasno prebivališče

Posameznik s stalnim in začasnim prebivališčem je lahko nastanjen samo na enem naslovu prebivanja in se v času razglašene epidemije ne sme seliti med obema prebivališčema.

Dostop do parkov in športno-rekreacijska dejavnost

Dostop do javnih parkov in drugih sprehajalnih površin je dovoljen le v občini prebivališča.

Ne glede na določbe 1. člena tega odloka lahko posameznik, ob upoštevanju ohranjanja varne razdalje do drugih oseb, na prostem oziroma odprtih javnih krajih v občini prebivališča, izvaja športno-rekreacijsko dejavnost individualnega značaja (npr. tek, kolesarjenje, golf, joga) ali izvaja takšno športno-rekreacijsko dejavnost, pri kateri ob običajnem izvajanju ni mogoč stik z drugimi posamezniki (npr. tenis, badminton, balinanje).

Če pri opravljanju svojih nalog vpoklican pripadnik Civilne zaščite naleti na kršitve iz tega odloka, ki jih ne more preprečiti oziroma prekiniti z opozorilom, o kršitvi nemudoma obvesti najbližjo postajo policije.

Izjeme za družine in nekatere skupine oseb

Gibanje, dostop in zadrževanje na javnem kraju se v okviru izjem iz 3. in 4. člena tega odloka dovoljuje tudi:

- skupinam oseb, če gre za ožje družinske člane ali člane skupnega gospodinjstva in če je mogoče ob tem gibanju zagotoviti varno razdaljo do gibanja podobnih skupin ali posameznikov,
- skupinam sodelavcev do največ pet oseb, če uporabljajo skupni osebni transport za prevoz na ali iz dela ali so vpoklicani za opravljanje nalog v okviru Civilne zaščite.

Vzdrževalna dela in sezonska opravila

Posameznikom in skupinam oseb, če gre za ožje družinske člane ali člane skupnega gospodinjstva (prva alineja 5. člena), je zaradi izvajanja vzdrževalnih del ali sezonskih opravil dovoljen prihod, odhod in zadrževanje na zasebnem zemljišču ali objektu izven občine prebivališča. Dostop na zasebno zemljišče ali objekt v občino izven občine prebivališča je dovoljen le po najbližji javni cesti ali javni poti.

Pri tem gibanju in zadrževanju pa v občini zadrževanja ni dovoljen dostop do storitev iz drugega odstavka 3. člena tega odloka, razen če te storitve niso zagotovljene v občini prebivališča.

V času zadrževanja na zasebnem zemljišču ali bivanja v objektu se mora posameznik izogibati stikom z drugimi posamezniki ali skupinami oseb, razen z osebami iz prve alineje prejšnjega člena.

Pri gibanju in zadrževanju iz prvega odstavka tega člena mora imeti posameznik pri sebi izpisek iz zemljiške knjige ali drugo listino, s katero dokazuje pravico do uporabe zemljišča ali objekta iz prvega odstavka tega člena, in lastnoročno podpisano čitljivo izjavo, ki vsebuje naslednje podatke:

1. ime in priimek,
2. naslov bivališča,
3. naslov oziroma kraj cilja potovanja,
4. navedbo razloga, ki upravičuje gibanje in zadrževanje,
5. navedbo morebitnih ožjih družinskih članov ali članov skupnega gospodinjstva, ki se gibljejo in zadržujejo z njim,
6. navedbo, da njemu ali ožjim družinskim članom ali članom skupnega gospodinjstva, ki se gibljejo in zadržujejo z njim, ni bila odrejena osamitev (izolacija) ali karantena,
7. navedbo, da se zaveda kazenske ali odškodninske odgovornosti zaradi neupoštevanja predpisov, odredb ali ukrepov za zatiranje ali preprečevanje nalezljivih bolezni pri ljudeh,
8. navedbo, da se zaveda omejitev iz tega odloka in da jih bo spoštoval.

Dokazilo in izjavo mora na zahtevo pokazati inšpektorju Zdravstvenega inšpektorata Republike Slovenije ali policistu.

Obvezna uporaba zaščitne maske in razkuževanje rok

Pri gibanju in zadrževanju na zaprtem javnem kraju, kjer se izvajajo storitve iz 3. člena tega odloka, je ob upoštevanju ohranjanja varne razdalje do drugih oseb, obvezna uporaba zaščitne maske ali druge oblike zaščite ustnega in nosnega predela (šal, ruta ali podobna oblika zaščite, ki prekrije nos in usta), ter obvezno razkuževanje rok. Razkužila mora zagotoviti ponudnik storitev.

Vir: Ministrstvo za notranje zadeve

Vlada z odlokom podaljšuje veljavnost voznških dovoljenj do 17. junija

Vlada je izdala Odlok o začasni prepovedi ponujanja in prodajanja blaga in storitev neposredno potrošnikom šolam vožnje in pooblaščenim organizacijam s področja voznikov in vozil v Republiki Sloveniji.

Z Odlokom o začasni prepovedi ponujanja in prodajanja blaga in storitev neposredno potrošnikom šolam vožnje in pooblaščenim organizacijam s področja voznikov in vozil v Republiki Sloveniji se zaradi zaježitve in obvladovanja epidemije COVID-19 začasno prepoveduje opravljanje nekaterih dejavnosti s področja voznikov in vozil (šole vožnje, pooblaščenice organizacije, izvajalci zdravstvene dejavnosti,...). Prepoved opravljanja dejavnosti velja do 17. maja 2020.

Z odlokom se podaljšuje veljavnost voznških dovoljenj in izkaznic o voznških kvalifikacijah, in sicer se veljavnost voznških dovoljenj, ki zaradi prepovedi iz 1. člena tega odloka potečejo od 18. marca 2020 do 17. maja 2020, podaljša do 17. junija 2020, veljavnost izkaznic o voznških kvalifikacijah, ki zaradi prepovedi iz 1. člena tega odloka potečejo od 21. marca 2020 do 17. maja 2020, pa se podaljša do 17. junija 2020.

Podaljšanje ADR certifikatov o usposobljenosti voznika se s tem odlokom ne ureja, saj se je njihovo podaljšanje uredilo v Večstranskem sporazumu M324, ki ga je Ministrstvo za infrastrukturo kot pristojni organ za ADR v Republiki Sloveniji podpisalo 20. marca 2020.

Odlok prične veljati 16. aprila 2020.

Vir: Ministrstvo za infrastrukturo

Vlada podaljšuje veljavnost prometnih dovoljenj in prepoved izvajanja tehničnih pregledov

Vlada je izdala Odlok o spremembi in dopolnitvi Odloka o začasni prepovedi izvajanja tehničnih pregledov in drugih postopkov v zvezi z registracijo motornih vozil ter dela v tahografskih delavnicah v Republiki Sloveniji in ga objavi v Uradnem listu Republike Slovenije.

Z Odlokom o začasni prepovedi izvajanja tehničnih pregledov in drugih postopkov v zvezi z registracijo motornih vozil ter dela v tahografskih delavnicah v Republiki Sloveniji se je zaradi zajeitve in obvladovanja epidemije COVID-19 začasno (do 16. 4. 2020) prepovedalo izvajanje tehničnih pregledov in drugih postopkov v zvezi z registracijo motornih vozil ter delo tahografskih delavnic. Veljavnost prometnih dovoljenj, vključno z zavarovanjem motornih vozil in ADR certifikatov za prevoz nevarnega blaga, ki jim zaradi prepovedi veljavnost poteče od 17. marca 2020 do 16. aprila 2020, se je z odlokom podaljšala do 16. maja 2020.

Z novim odlokom se začasna prepoved izvajanja tehničnih pregledov in drugih postopkov v zvezi z registracijo motornih vozil ter dela v tahografskih delavnicah v Republiki Sloveniji podaljšuje do 17. maja 2020, prav tako pa se do 17. junija 2020 podaljšuje veljavnost prometnih dovoljenj, vključno z zavarovanjem motornih vozil.

V 1. členu tega odloka se črta besedilo, ki ureja podaljšanje veljavnosti ADR certifikatov za prevoz nevarnega blaga. Podaljševanje ADR certifikatov za prevoz nevarnega blaga se je uredilo na podlagi Večstranskega sporazuma M325, ki ga je Ministrstvo za infrastrukturo kot pristojni organ za ADR v Republiki Sloveniji podpisalo 23. marca 2020.

Določa se tudi, da se mora letna dajatev za uporabo vozil v cestnem prometu plačati od datuma poteka veljavnosti, kot je to navedeno na prometnem dovoljenju, dalje, in sicer kljub temu, da je bila veljavnost prometnih dovoljenj z odlokom podaljšana. Če letna dajatev ni obračunana v postopku ponovnega podaljšanja veljavnosti prometnega dovoljenja, navedeno letno dajatev obračuna Direkcija Republike Slovenije za infrastrukturo, ki za ta namen pridobi podatke iz evidence registriranih vozil. Če znesek obračunane dajatve za objavljeno vozilo ni plačan ali ni plačan v celoti, Direkcija Republike Slovenije za infrastrukturo pošlje predlog za izvršbo organu, pristojnemu za izterjavo davčnih obveznosti. Odlok prične veljati 16. aprila 2020.

Ministrstvo za infrastrukturo

Pobuda o neustavnosti odloka o začasni prepovedi gibanja je neutemeljena

Vlada je sprejela odgovor na pobudo in dopolnitev pobude za začetek postopka za oceno ustavnosti Odloka o začasni splošni prepovedi gibanja in zbiranja ljudi na javnih mestih in površinah v Republiki Sloveniji ter prepovedi gibanja izven občin ter na predlog za zadržanje njegovega izvrševanja, in ga pošlje Ustavnemu sodišču Republike Slovenije.

Vlada meni, da je pobuda očitno neutemeljena, zato Ustavnemu sodišču Republike Slovenije predlaga, da jo zavrne.

V 39. členu Zakona o nalezljivih boleznih (ZNB) je res določeno, da ukrepe, ki se nanašajo na prepoved gibanja prebivalstva, sprejme minister za zdravje, vendar po mnenju Vlade Republike Slovenije ne pomeni, da je obravnavani odlok protiustaven ali nezakonit, ker ga je izdala Vlada Republike Slovenije. Vlada je namreč hierarhično višji organ izvršilne veje oblasti kot posamezno ministrstvo. Predstojnik ministrstva je minister, ki je član vlade in ki o vsaki odločitvi vlade soodloča (tudi o odloku). Minister za zdravje je glasoval za sprejetje odloka. To pomeni, da je ukrepe iz odloka odredil (tudi) minister za zdravje. Vladna izdaja odloka zato ne more biti sporna. Odlok ima zato, ker ga je namesto ministra izdal hierarhično višji organ izvršilne veje oblasti, lahko kvečjemu še dodatno avtoriteto. Pri tem je treba upoštevati tudi, da je v Republiki Sloveniji Vlada Republike Slovenije tista, ki je odgovorna za stanje na vseh področjih, torej tudi na področju ukrepov za obvladovanje epidemij, ki imajo posledice za celotno prebivalstvo in zahtevajo medresorsko odzivanje vseh udeleženih subjektov. Odlok je bil tako izdan:

- na podlagi 2. člena Zakona o Vladi Republike Slovenije (ZVRS), v katerem je med drugim določeno, da Vlada Republike Slovenije sprejema ukrepe, ki so potrebni za zagotovitev razvoja države in za urejenost razmer na vseh področjih iz pristojnosti države,
- na podlagi osmega odstavka 20. člena ZVRS, ki določa, da krizno upravljanje in vodenje po tem členu pomenita organizacijo in ukrepe, katerih cilj sta učinkovito odzivanje na kompleksno krizo in njeno obvladovanje, sem pa se lahko brez dvoma uvrsti tudi epidemija nalezljive bolezni COVID-19,
- s sklicevanjem na 39. člen ZNB, ki je vsebinska podlaga za ukrepe, ki jih vsebuje odlok.

Vlada oporeka navedbi, da je z vidika ustave sporno prepuščanje podrobnejše opredelitve izjem iz tega člena za območje posamezne samoupravne lokalne skupnosti, ki jih glede na specifične potrebe v skupnosti lahko opredeli župan s sklepom, ki se javno objavi. S tem se zagotavlja, da se lahko izjeme od začasne prepovedi gibanja in zbiranja podrobneje določijo na nižjih ravneh, bližje lokalnemu prebivalstvu, po načelu subsidiarnosti in v skladu z uresničevanjem ustavnega načela lokalne samouprave, ki ga določa 9. člen Ustave Republike Slovenije (URS).

Ustava preprečevanje in varstvo pred širjenjem nalezljivih bolezni izrecno našteva med cilji, zaradi katerih je z zakonom dopustno omejiti človekovo pravico do združevanja (tretji odstavek 42. člena URS) in svobode gibanja (drugi odstavek 32. člena URS). ZNB izrecno določa, da ima v primeru tehtanja med ustavno zavarovanimi vrednotami življenja in zdravja prebivalcev ter svobodo gibanja in združevanja posameznikov prednost varovanje življenja in zdravja prebivalstva.

Odlok je bil sprejet po pozivih županov turističnih občin, saj je številčen obisk turističnih krajev vzbujal skrb, da bi lahko ob nadaljnjem stopnjevanju števila obiskovalcev prišlo do situacij, ko varna medsebojna razdalja ne bi bila več mogoča, s tem pa se ne bi več moglo učinkovito zajeziiti širjenja nalezljive bolezni. Odlok vsebuje več izjem, kot je opravljanje gospodarskih, kmetijskih in gozdarskih dejavnosti, odpravljanje neposredne nevarnosti za zdravje, življenje in premoženje, varstvo in pomoč osebam, ki so potrebne podpore, oziroma oskrba ali nega družinskih članov. Posameznikom s stalnim in začasnim prebivališčem je omogočeno prebivanje samo na enem naslovu, ki ga v času razglašene epidemije ni dovoljeno spreminjati oziroma se ni dovoljeno seliti med obema prebivališčema, pri tem pa je izbira o tem prebivališču prepuščena posamezniku. Ukrep je nujen, saj se je okužba nezadržno širila, in sorazmeren, saj ne gre za popolno prepoved gibanja posameznika, temveč so dopuščene upravičene izjeme.

Brez takšnega ukrepa bi se nalezljiva bolezen nenadzorovano širila, kar bi glede na dosedanje izkušnje brez dvoma privedlo do nezmožnosti delovanja zdravstvenega sistema in bi pomenilo veliko smrtnih žrtev. Pri tem je treba poudariti, da je pri zagotavljanju javnega zdravja z ukrepi iz odloka izpolnjen tudi vidik spoštovanja človekovega dostojanstva in z njim povezane pravice do zdravstvenega varstva, ki z zdržno rastjo števila okužb in s tem povezanega obvladljivega števila bolnikov na intenzivni negi omogoča delovanje zdravstvenega sistema, ki bi bil sicer že pred razpadom.

Posegi v človekove pravice so dopustni tako v mirnem kot v izrednem stanju. Tudi v miru je namreč človekove pravice ali temeljne svoboščine dopustno omejiti pod pogoji, ki jih določa ustava. V skladu z 92. členom URS je pogoj za razglasitev izrednega stanja, da velika in splošna nevarnost ogroža obstoj države. Vlada Republike Slovenije meni, da ob izdaji odloka in trenutno obstoj države z vidika njenih konstitutivnih elementov ni ogrožen. Vsi ukrepi so bili sprejeti z namenom, da se preprečita nenadzorovana širitev nalezljive bolezni in razpad zdravstvenega sistema, kar bi lahko v skrajni posledici res ogrozilo obstoj države. Ukrepi so bili torej sprejeti zato, da se prepreči stanje, ko bi bil lahko obstoj države dejansko ogrožen.

Vlada še meni, da je predlog za začasno zadržanje izvajanja odloka neutemeljen. Z odlokom se namreč varuje tako javno zdravje kot tudi pobudnikovo življenje in zdravje. Z zadržanjem izvajanja odloka bi bili namreč spet omogočeni neomejeni stiki med prebivalstvom (javna zbiranja in shodi, športne in druge množične prireditve, zadrževanje, zbiranje in druženje na javnih krajih in podobno), kar bi povzročilo širjenje nalezljive bolezni in nemara tudi njeno eksponentno rast. To bi imelo nepopravljive posledice za javno zdravje, še zlasti za tiste prebivalce, ki bi zaradi bolezni izgubili življenje.

Vir: Ministrstvo za notranje zadeve